

6-åringer på skolevei

*Veileder til foreldre med barn
som skal begynne på skolen*

Førsteklassingene som trafikanter

Det er store forskjeller i modenhet og erfaring mellom barn på samme alder. Vi ser likevel noen fellestrekk:

- De er impulsive, lekende og lar seg lett distrahere.
- De har liten trafikkerfaring.
- De har vanskeligheter med å forstå alt de ser og hører i trafikken.
- De er små av vekst, noe som gjør det vanskelig for dem å se og bli sett.
- De ser detaljer, men oppfatter ikke alltid sammenhenger.

Vi vet også at barna ikke kan bedømme avstand og fart til biler som nærmer seg, og vi vet at de ikke alltid forstår at biler kan dukke opp når de selv ikke ser dem. Barna trenger derfor hjelp og opplæring for å bli gode trafikanter.

Før vi går over veien skal vi se til begge sider. Det vet både barn og foreldre. Men trafikkopplæring handler om mer enn regler. Det handler om å forebygge ulykker i et lengre perspektiv og om å danne gode holdninger. Det er lurt å se fremover også. Det er ikke lenge til førsteklassingen skal sykle i trafikken, og etter hvert kjøre bil. Barna skal ferdes i trafikken resten av livet!

Her får dere noen råd om trafiksikkerhet på skoleveien. Det finnes også mye informasjon om skolevei på www.tryggtrafikk.no

Juni 2016
Trygg Trafikk

Innhold

6-åringar på skolevei

Øvelse gjør mester.....	5
Skoleveien til fots.....	6
Skoleveien i bil	9
Skoleveien i buss.....	10
Når kan barna gå alene til skolen?.....	12
Sykle sammen.....	15

HUSK!
Bruk øynene
Bruk ørene
Hør på de voksne
Øv mange ganger

Øvelse gjør mester

**Vi ønsker at barna skal bli gode og trygge trafikanter. Det må læres.
Barn lærer best når de er i trafikken sammen med en voksen.**

Snakk sammen om det dere ser, hører og opplever. Gjennom repetisjon og samtaler utvikler barna evne til å tenke, vurdere, tolke og forstå ulike trafikk-situasjoner.

- Snakk om hvordan vi må bruke øynene og ørene i trafikken. Da øver dere på å øke barnets oppmerksomhetsevne.
- Øv på å stoppe, se og høre før dere krysser en vei. Da innarbeider dere gode vaner.
- Se etter og snakk om andre trafikanter, skilt og signaler i trafikken. Da forstår barn lettere hvorfor vi har trafikkregler og hvorfor det er viktig å ta hensyn til andre trafikanter.
- Snakk om hva som kan være trygt og farlig å gjøre i ulike situasjoner. Da trener dere barnas risikoforståelse og vurderingsevne.

Skoleveien til fots

Der det er mulig bør barna gå til skolen. Fysisk aktivitet og frisk luft gjør barna mer opplagte på skolen. Er det flere som går, blir det færre biler på skoleveien. Det gjør skolens nærmiljø tryggere og triveligere.

Mange steder oppleves skoleveien som lang og for farlig for de yngste barna. Det må likevel være et mål på sikt, at barna skal komme seg trygt til og fra skolen alene.

Øve på skoleveien

Det beste er å gå sammen med barna til og fra skolen. Men hvis ikke det er mulig, så husk at skoleveien ligger der både på ettermiddager og i helger. Det går an å øve da også.

Følgeordning

Foreldre eller andre voksne samarbeider og følger barna til skolen hver sine dager.

Alternative veier

Velg den tryggeste veien til skolen. Noen steder kan stier, gårdsveier eller lignende være tryggere å gå, selv om det kan bli litt lengre.

Gå en del av veien

Vurder om du kan stoppe bilen et stykke unna skolen og la barnet gå det siste stykket alene eller sammen med andre barn.

Den
korteste
veien er ikke
alltid den
tryggeste!

Barn skal sikres i spesielt tilpasset barnesikringsutstyr til de er 135 cm høye.

Skoleveien i bil

Trafikken rundt skolen kan være kaotisk ved skolestart og skoleslutt. Området rundt skolene er ofte dårlig tilpasset dagens trafikk. Den økende biltrafikken skaper mange farlige og uoversiktlige situasjoner for elevene. Vurder om det er nødvendig å kjøre barnet ditt til og fra skolen.

Gode råd til foreldre som kjører:

- > Kjør sakte i nærheten av skoler og vær spesielt oppmerksom på at barn kan komme fra alle kanter.
- > Tenk nøye gjennom hvor du stanser, slik at det ikke oppstår farlige situasjoner.
- > Følg alltid skolens anvisninger for stopp og parkering.
- > Parker aldri på gangfelt eller fortau.
- > Unngå rygging.
- > Sikre både deg selv og barna på alle turer.

Trygg Trafikk
har laget en
veileder til "Særlig
farlig skolevei",
den kan lastes ned
fra [www.trygg-
trafikk.no](http://www.trygg-
trafikk.no)

Skoleveien i buss

Elever i første klasse har rett til gratis skoleskyss dersom de bor lenger enn 2 km fra skolen. Fra andre klasse er skyssgrensen 4 km. Det kan også innvilges skyss uavhengig av veilengden dersom skoleveien er særlig farlig eller vanskelig.

Dette må barna som skal ta buss lære:

- hvor de skal stå og vente på bussen
- at de må stå godt synlig for sjåføren
- at de skal sitte rolig i setet, med sekken på fanget
- at beltet skal brukes
- at de aldri må gå over veien før bussen har kjørt

Filmen om barn og skolebuss som ligger på Trygg Trafikks Youtube-kanal, kan være nyttig å se og snakke om.

Når kan barna gå alene til skolen?

Denne avgjørelsen avhenger både av skoleveien og av barnas modenhet. Før barna kan gå alene, må dere øve på skoleveien. Hvor lang tid dette vil ta, er avhengig av hvor store utfordringer det er på veien og hvordan barna takler disse.

Barna trenger å vite akkurat hvor de skal gå, hvor de må stanse og hva de skal se etter når de skal krysse veien. Gi barna gradvis mer ansvar for egne valg og vurderinger. Gå sammen til barna føler seg trygge på veien og mestrer de utfordringene som er der. Før barn går alene, kan det være lurt å gå et stykke bak slik at du kan holde øye med hva som skjer og har mulighet til å gripe inn.

Husk at det kan være flere utfordringer i trafikken når det blir mørketid og vinter. Gå gjerne sammen med barna flere ganger gjennom året og snakk om disse forandringene.

Huskeregler

Dette er nyttige regler som barna kan lære. Reglene kan også være utgangspunkt for samtale om trafikk.

> Bruk øynene!

Se deg alltid godt for når du er ute i trafikken.

> Bruk ørene!

Det er ikke alltid du kan se biler som kommer. Hør også etter om det kommer en bil du ikke ser bak et hus, rundt en sving eller over en bakketopp.

> Stopp opp!

Stopp alltid opp før du går over en vei. Se, hør og sjekk at det er klart.

> Bruk refleksevest!

Den gule fargen gjør at du syns godt i dagslys og refleksstripene vil lyse i mørket når det kommer biler. Når du blir sett, er du tryggere.

Sykle sammen

Noen har enkle og oversiktlige skoleveier, mens andre må forholde seg til mer krevende trafikkforhold. Trygg Trafikk anbefaler at barn må ha god balanse, kunne snu hodet og stanse, gi tegn og kjenne grunnleggende trafikkregler før de kan sykle alene.

Barn lærer best å sykle i trafikken når voksne sykler sammen med dem. Da får de erfaringer og lærer hva som er trygt. Ta utgangspunkt i eget nærmiljø

og knytt sykkelopplæringen til aktuelle utfordringer på skoleveien. Gradvis mestrer barna å sykle alene i trafikken.

Tips til foreldre:

- > Vær en god rollemodell
- > Vurder eget barns skolevei
- > Sykle sammen med barna til skolen
- > Organiser sykkelgrupper
- > Følg skolens felles regler
- > Sørg for at barnas sykler har riktig utstyr
- > Sjekk og vedlikehold sykkelen regelmessig

Sykkeltrygghet
gir sykkelglede

*"Øvelse gjør mester-
også i trafikken"*

Denne brosjyren kan lastes ned fra www.tryggtrafikk.no

TRYGG TRAFIKK

TRYGG TRAFIKK
Postboks 277 Oslo Sentrum
0103 Oslo
Tlf: +47 22 40 40 40

www.tryggtrafikk.no